

Sygn. akt III AUa 1502/12

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 18 kwietnia 2013 r.

Sąd Apelacyjny w Poznaniu, III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący:	SSA Dorota Goss-Kokot (spr.)
Sędziowie:	SSA Hanna Hańczewska-Pawłowska SSA Marta Sawińska
Protokolant:	st.sekr.sądowy Emilia Wielgus

po rozpoznaniu w dniu 18 kwietnia 2013 r. w Poznaniu

sprawy z wniosku **G. K.**

przeciwko **Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w P.**

na skutek skargi G. K. o wznowienie postępowania zakończonego prawomocnym wyrokiem Sądu Apelacyjnego w Poznaniu

z dnia 22 sierpnia 2012 r. sygn. akt III AUa 282/12

oddala skargę.

UZASADNIENIE

Skargą z 7 grudnia 2012 roku powódka G. K. wniosła o wznowienie postępowania zakończonego prawomocnym wyrokiem Sądu Apelacyjnego Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Poznaniu z 22 sierpnia 2012 roku, w sprawie III AUa 282/12. Powódka jako podstawę wznowienia wskazała art. 401¹ k.p.c. w związku z wyrokiem Trybunału Konstytucyjnego z 13 listopada 2012 roku, w sprawie K 2/12.

Skarżąca wniosła o zmianę zaskarżonego wyroku i uwzględnienie jej apelacji od wyroku Sądu Okręgowego w Poznaniu z 29 grudnia 2011 roku, w sprawie VII U. 1380/11, poprzez uchylenie decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w P. z 12 października 2011 roku i wypłatę należnej jej emerytury za cały okres zawieszenia wypłaty tego świadczenia.

Sąd Apelacyjny Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Poznaniu wyrokiem z 22 sierpnia 2012 roku, w sprawie III AUa. 282/12 oddalił apelację G. K. od wyroku Sądu Okręgowego w Poznaniu z 29 grudnia 2011 roku w sprawie VII U. 1380/11 oddalającego odwołanie powódki od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w P. z 12 października 2011 roku, nr (...), o wstrzymaniu wypłaty emerytury.

Powyższe rozstrzygnięcie zostało wydane w oparciu o następujące ustalenia:

Odwołująca G. K. urodziła się(...)roku.

Skarżąca od 1 września 1978 roku do 31 marca 2003 roku była zatrudniona w (...) Stacji (...)w P., gdzie ponownie podjęła zatrudnienie od 1 kwietnia 2003 roku.

Decyzją z 24 października 2008 roku organ rentowy przyznał odwołującej emeryturę od 1 października 2008 roku. Emerytura została zawieszona z uwagi na kontynuowanie przez odwołującą zatrudnienia.

Decyzją z 18 marca 2009 roku organ rentowy ponownie ustalił wysokość emerytury odwołującej i podjął jej wypłatę.

G. K. kontynuuje zatrudnienie (...) Stacji (...)w P..

Zaskarżoną decyzją ZUS wstrzymał odwołującej wypłatę emerytury z uwagi na kontynuowanie zatrudnienia.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Zgodnie z treścią art. 401¹ k.p.c. można żądać wznowienia postępowania w wypadku, gdy Trybunał Konstytucyjny orzekł o niezgodności aktu normatywnego z Konstytucją, ratyfikowaną umową międzynarodową lub z ustawą, na podstawie którego zostało wydane orzeczenie.

Organ rentowy wydał decyzję o wstrzymaniu powódce emerytury w oparciu o art. 103 a ustawy z 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych Prawo, zgodnie z którym prawo do emerytury ulega zawieszeniu bez względu na wysokość przychodu uzyskiwanego przez emeryta z tytułu zatrudnienia kontynuowanego bez uprzedniego rozwiązania stosunku pracy z pracodawcą, na rzecz którego wykonywał je bezpośrednio przed dniem nabycia prawa do emerytury, ustalonym w decyzji organu rentowego.

Trybunał Konstytucyjny rozpoznał wniosek Grupy Senatorów RP dotyczący uzyskania prawa do emerytury bez rozwiązania stosunku pracy i wyrokiem z 13 listopada 2012 roku, w sprawie K 2/12, orzekł, że:

art. 28 ustawy z 16 grudnia 2010 roku o zmianie ustawy o finansach publicznych oraz niektórych innych ustaw w związku z art. 103a ustawy z 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, dodanym przez art. 6 pkt 2 ustawy z 16 grudnia 2010 roku, w zakresie, w jakim znajduje zastosowanie do osób, które nabyły prawo do emerytury przed 1 stycznia 2011 roku, bez konieczności rozwiązania stosunku pracy, jest niezgodny z zasadą ochrony zaufania obywatela do państwa i stanowionego przez nie prawa wynikającą z art. 2 Konstytucji.

Normę zakwestionowaną we wniosku, Trybunał Konstytucyjny zrekonstruował w oparciu o art. 6 ustawy z 16 grudnia 2010 roku, na mocy którego ustawodawca dodał do ustawy o emeryturach i rentach z FUS art. 103a, zgodnie z którym prawo do emerytury ulega zawieszeniu bez względu na wysokość przychodu uzyskiwanego przez emeryta z tytułu zatrudnienia kontynuowanego bez uprzedniego rozwiązania stosunku pracy z pracodawcą, na rzecz którego wykonywał je bezpośrednio przed dniem nabycia prawa do emerytury, oraz o art. 28 ustawy z 16 grudnia 2010 roku. Na jego podstawie nowy art. 103a ustawy o emeryturach i rentach z FUS znalazł zastosowanie do emerytur przyznanych przed dniem wejścia w życie tej ustawy, poczynając od 1 października 2011 roku.

Bezspornym jest, iż powódka nabyła prawo do emerytury od 1 października 2008 roku.

Istotną dla rozstrzygnięcia w sprawie przedmiotowej skargi jest okoliczność, iż w okresie od 1 lipca 2000 roku do 8 stycznia 2009 roku (a więc w okresie, w którym G. K. przyznano emeryturę) obowiązywał art. 103 ust. 2a ustawy emerytalnej, zgodnie z którym prawo do emerytury ulega zawieszeniu bez względu na wysokość przychodu uzyskiwanego przez emeryta z tytułu zatrudnienia kontynuowanego bez uprzedniego rozwiązania stosunku pracy z pracodawcą, na rzecz którego wykonywał je bezpośrednio przed dniem nabycia prawa do emerytury, ustalonym w decyzji organu rentowego. Artykuł ten (w brzmieniu tożsamym z obecnym art. 103a) również uzależniał

pobieranie świadczenia emerytalnego, bez względu na wysokość osiąganego przychodu, od uprzedniego zaprzestania zatrudnienia, tj. rozwiązania stosunku pracy z pracodawcą, na rzecz którego emeryt wykonywał je bezpośrednio przed dniem nabycia prawa do emerytury. Na tle tej regulacji podkreślano, że kontynuacja zatrudnienia - bez rozwiązania stosunku pracy - po dniu nabycia prawa do emerytury przesądza o zawieszeniu prawa do emerytury (wyroki Sądu Najwyższego z 19 lutego 2004 roku, w sprawie. II UK 274/03, z 12 lutego 2004 roku, w sprawie II UK 237/03). W kwestii tej wypowiedział się również Trybunał Konstytucyjny w wyroku z 7 lutego 2006 roku, w sprawie SK 45/04 podkreślając, że umożliwienie pobierania świadczeń emerytalnych bez przerywania działalności zawodowej u dotychczasowego pracodawcy wykracza poza konstytucyjny zakres prawa do zabezpieczenia społecznego po osiągnięciu wieku emerytalnego (art. 67 ust. 1 Konstytucji). Jest to przywilej, który może podlegać ograniczeniom ze względu na prowadzenie przez państwo określonej polityki społecznej (np. w zakresie zapewnienia pełnego, produktywnego zatrudnienia).

Trybunał, potwierdzając konstytucyjność art. 103 ust. 2a ustawy, wskazał, że w wyniku tej regulacji, zainteresowane osoby, które nabywają prawo do emerytury, zobowiązane zostały do dokonania wyboru między rozwiązaniem stosunku pracy w celu pobierania emerytury albo kontynuowaniem zatrudnienia u dotychczasowego pracodawcy, przy czym ustawodawca nie zakazał ponownego zatrudnienia danej osoby przez tego samego pracodawcę. Osoby te mogły podjąć zatrudnienie nie tracąc prawa do emerytury, jednakże nawiązanie stosunku pracy uzależnione było od swobodnej decyzji pracodawcy.

Co więcej, Trybunał Konstytucyjny w wyroku w sprawie K. 2/12 również nie zakwestionował samej zasady zawartej obecnie w art. 103 a ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, zgodnie z którą prawo do realizacji świadczenia emerytalnego uzależnione jest od konieczności rozwiązania przez ubezpieczonego stosunku pracy z pracodawcą, na rzecz którego wykonywał je bezpośrednio przed dniem nabycia prawa do emerytury.

Podstawowy problem w rozpatrywanej przez Trybunał sprawie dotyczył oceny tego, czy ustawodawca, rozciągając obowiązek rozwiązania stosunku pracy z dotychczasowym pracodawcą - jako warunek realizacji prawa do emerytury - na osoby, które skutecznie nabyły i zrealizowały to prawo w okresie od 8 stycznia 2009 roku do 31 grudnia 2010 roku, nie naruszył zasady zaufania do państwa i stanowionego przez nie prawa. W tym okresie bowiem treścią ryzyka emerytalnego było wyłącznie osiągnięcie wieku emerytalnego (i stażu ubezpieczeniowego), co znaczy, że realizacja świadczenia następowała niezależnie od dalszego zatrudnienia. Od 8 stycznia 2009 roku do 31 grudnia 2010 roku nie istniał wymóg uprzedniego rozwiązania stosunku pracy jako warunku pobierania świadczeń emerytalnych.

Trybunał uznał, iż rozwiązanie przyjęte przez ustawodawcę w art. 28 ustawy zmieniającej z 16 grudnia 2010 roku spowodowało, że osoby, które już skutecznie nabyły i zrealizowały prawo do emerytury w okresie od 8 stycznia 2009 roku do 31 grudnia 2010 roku musiały, na podstawie art. 28 ustawy zmieniającej z 16 grudnia 2010 roku w związku z art. 103a ustawy o emeryturach i rentach z FUS, poddać się nowej, mniej korzystnej dla nich treści ryzyka emerytalnego.

Powyzsze rozważania zawarte są w uzasadnieniu wyroku Trybunału Konstytucyjnego; w jego sentencji, wskazano iż zakwestionowany przepis art. 103 a ustawy o emeryturach i rentach z FUS dodany przez art. 6 pkt 2 ustawy z 16 grudnia 2010 roku, jest niezgodny z Konstytucją w zakresie, w jakim znajduje zastosowanie do osób, które nabyły prawo do emerytury przed 1 stycznia 2011 roku, bez konieczności rozwiązania stosunku pracy.

Sąd Apelacyjny za jednoznaczny uznał zatem wniosek, iż skarżąca nie należy do kręgu osób, których dotyczy orzeczenie Trybunału. G. K. prawo do emerytury nabyła od 1 października 2008 roku i w celu realizacji świadczenia była zobowiązana do rozwiązania stosunku pracy.

W tym stanie rzeczy Sąd Apelacyjny Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Poznaniu na podstawie art. 412 § 2 k.p.c. oddalił skargę o wznowienie postępowania jako bezzasadną.

SSA Marta Sawińska SSA Dorota Goss-Kokot SSA Hanna Hańczewska-Pawłowska